

DENISE MINA

BOHOVÉ A BESTIE

panteon

DENISE MINA

**BOHOVÉ
A BESTIE**

DENISE MINA

**BOHOVÉ
A BESTIE**

panteon

Z anglického originálu
Gods and Beasts

Copyright © Denise Mina 2012
Published by arrangement with Andrew Nurnberg Associates
Copyright © 2014 by Panteon
Cover © 2014 by Emil Křížka
Cover photo © by Neil Donaldson 2011
Translation © Pavel Bakič 2014

Panteon, Staroměstské náměstí 89, 293 01 Mladá Boleslav
www.knihypanteon.cz | www.facebook.com/knihypanteon

Přeložil: Pavel Bakič

Návrh obálky: Emil Křížka

Sazba: DTP Panteon

Tisk a vazba: CPI Moravia Books, Pohořelice

Printed in Czechia.

ISBN 978-80-87697-32-0

*Benovi, Belle a Freddymu:
Dvě oči, a tadá!*

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala tolika lidem, ale kde na to vzít čas? Následující jména mi ovšem naskakují okamžitě: Peter Robinson, Jon Wood a Jemima Forresterová, Susan Lambová a Graeme Williams. Jade, Sophie a Helen z dosluhující administrativy zaslouží poděkování a přátelskou herdu do zad.

Margery Lairdové, která má ostříží zrak a se kterou jsem se seznámila v Barnes and Noble na Upper East Side, patří dík za to, že nikde nebonzovala.

Richardu Halliganovi za to, že mi daroval autobiografii Kennyho McLachlana, nazvanou *Velká vize*.

Profesoru Graemu Pearsonovi za poskytnutý čas, za jeho rady a za to, že mi na stříbrném podnose naservíroval celou výchozí situaci.

Panu Williemu Mottramovi za to, že nás ještě včas dovezl na edinburské letiště, když jsme si omylem mysleli, že letíme z Glasgow.

Všem příbuzným a přátelům za podporu, vlídnost a pochopení.

*„S nepřízní osudu se je schopen vyrovnat téměř každý, chcete-li
však prověřit něčí charakter, dejte mu moc.“*

ABRAHAM LINCOLN

1

K Martinu Pavlovi všechno doléhalo, jako by měl přes uši polštář: slabé kvílení sanitek, brumlání helikoptéry nad hlavou i tlumené výkřiky mužů v pytlovitých uniformách, záchranářů a policistů naléhavě na sebe hulákajících instrukce – *KDE JE TA PÁSKA! AŤ JDOU DÁL!* Chaos, který se snažili ukřičet, už ale dávno zmizel, vyšel ze dveří pošty, loudavě a jakoby nic, a kamsi odkráčel. Teď někde ve městě nahlížel do výloh, nebo si možná dopřával něco k jídlu, možná se díval na televizi. Možná. Ale určitě s klidem. Ať byl teď chaos kdekoli, zklidnil se. Martin si přál být s ním.

Seděl na obrubníku s koleny od sebe, nohy mu trčely do Great Western Road. Nahoře na kopci a dole u semaforů se shlukl dav a Martin natahoval krk, aby lépe viděl. Rojení policejních aut a vrtulník kroužící nad hlavou jasně ukazovaly na to, že se seběhlo něco vážného.

Na semaforu na protější straně ulice přeblikla barva, i z boku bylo vidět načervenalý přísvit. Stmívá se, uvědomil si Martin překvapeně. Na svět se doopravdy snášela tma, nebyl to jenom jeho dojem. Prohnul záda a chtěl se zhluboka nadechnout, málem při tom však shodil chlapce, který ho jako koala objímal v podpaží. Urputně Martina svíral,

tiskl k němu tvář a trhl sebou pokaždé, když se k nim někdo přiblížil.

Jak odezníval šok, vybavila se Martinovi střelba z automatu, rudé exploze na starcových zádech, naklánějící se tělo, mazlavý skluz. Vzpomínka ho dostihla bez varování a vlastní reakce ho zděsila. Pohladil chlapce po zátylku, přitáhl si ho blíž, zachumlal ho do svého kabátu.

Chlapec se k němu přimkl a Martinovo zorné pole vyplnila zeleň. Záchranářská uniforma. Muž k Martinovi poklekl a pokusil se zachytit jeho pohled, dohromady to vypadalo jako úhybný boxerský manévr. „Slyšíte mě, člověče? Slyšíte?“

Martin se vzmohl na přikývnutí.

„Jste zraněný?“

Zavrtění hlavou.

„A kluk? Je zraněný váš syn?“

Martin zvolna mrkl. „Ne...“ Jakmile otevřel ústa, chlapec vyplašeně zanaříkal, Martin to ale říct musel: „Není to můj syn.“

„A kdo to je?“

Martin by se otázce nejradši vyhnul. Chlapec byl teď jeho, na tom nešlo nic změnit, ale zdravotník se ptal na něco jiného. Martin se celým tělem otočil a palcem ukázal na rozpraskané okno pošty za sebou, pokryté zevnitř rudými a černými skvrnami. „Jeho.“

Chlapec se mu pod kabát zavrtal ještě hloub, vymáčkł mu vzduch z plic.

Martin přitáhl nohy k tělu a ze všech sil k sobě chlapce přitiskl, aby mu ho zase neuloupil svět, kde se jeho dědeček mohl dopustit něčeho takového.

Ne zrovna čistou, ne zrovna hezkou čekárnou na pohotovosti ho provezli na plátěném vozíku. Nevypadalo to tam jako

v Caracasu, ale zase ani jako v Cedars-Sinai. Personál v kukani z neprůstředného skla, řady židlí. Chlapec mu dál seděl na koleni, rukama ho svíral kolem krku a pevně tiskl víčka.

Přes práh. Čekala ho vysoká blondýna v šedém kostýmku. „Detektiv seržant Alex Morrowová. Za chvíli si s vámi přijdu promluvit.“ Martin přikývl. Jeli dál.

Chodbičkou mezi lůžky skrytými za závěsem. Ten, kdo je tlačil, odstavil vozík v klidném koutě, také kolem nich zatáhl závěs, zabrzdil kola a odešel.

Čas plynul. Hodiny tikaly, vozíky rachotily. Za závěsem vrzaly podrážky procházejících sester.

Náhly zvuk překotných kroků, vysoký ženský hlas: „Joseph?“ Chlapec povolil sevření, uvolnil ruce i nohy, odtáhl se od Martina a nastražil uši, zda to uslyší znovu. „Joe!“

Sešplhal Martinovi z klína a zůstal stát čelem k závěsu, jako by se ho bál odhrnout. Zdál se titěrný, bezmocný, měl zřejmě slzy na krajíčku, a Martinova ruka se zvedla a zamířila za ním, nemohla bez toho malého dynama být. Chvatně ji spustil, připomnělo se mu, jak to vypadá, když dospělý muž prahne po doteku malého chlapce. Patřil ke generaci, kterou výchova naučila hledět na sebe s podezřením.

Chlapec se klepal před závěsem, hlavu staženou mezi ramena. Na safari viděl Martin lvy, hrochy, dokonce levharty, viděl je zabíjet kořist, štvát ji. Viděl, jak hroch ukousl lvovi nohu. Ten pohled ho strhl, překvapil, snad ho dokonce varoval, že si o sobě nemá příliš myslet, ale dnešní události byly s tehdejšími nesrovnatelné, odehrály se totiž naprosto bezdůvodně.

Závěs se prudce rozhrnul. Dlouhý červený kabát značky Puffa připomínal zkrvavený spacák. Chlapec nevzhlédl, stál jako zařezaný a hleděl ženě na nohy. „Promiň, maminko.“

Padla na kolena a ukryla ho v náručí. Byla statná, plná v bocích (tlustý prošíváný kabát k tomu ještě přispíval), tvář měla

snědou, jemnou. Dlouho se nehýbali, nakonec si sestřička musela netrpělivě odkašlat.

Matka zvedla tvář k Martinovi. Ze zarudlých očí jí zmizel smutek a vystřídal ho děs. Podržela si chlapce dál od sebe, aby na něho viděla, rozlíceně si plivla do dlaně a slinami mu otřela tvář. Martin zvedl ruku a uviděl, že má předloktí zespodu poseťte pihami zaschlé krve.

Matce se podařilo vetřít krev hochovi do vlasů. Znovu si plivla do dlaně, plivala a plakala, než jí sestřička podala vlhčený ubrousek. Neúprosně drhla, silou zaklábala chlapci hlavu a ten při jejím dotyku koulel očima jako u vytržení.

Vstala. Její zarmoucená tvář byla Martinovi povědomá. Uvědomil si, že mrtvý dědeček byl její otec a že pro ni opravdu hodně znamenal.

Závěs se zatáhl, ti dva zmizeli a prochladlý a otupělý Martin zůstal sám.

Slyšel rozhovory, i když na nikoho neviděl. Zvonily telefony. Čas se vlekl.

Zastavila se u něj mladá doktorka. Posvítila mu do očí, nahlédla do uší a zeptala se, jestli dostal ránu do hlavy. Nedostal. Jste v šoku, řekla mu. Odešla.

Sestra mu donesla pilulku a Martin ji spolkl. Účinkovala trochu jako neurolog, který brala jeho nevlastní máma, ale rychleji. Po chvíli jako by všechno ztratilo ostré hrany. Příjemný pocit.

Objevila se jiná sestra, vzala ho za loket a naznačila mu, že má vstát. Ohleduplně ho vedla chodbou, sledovala, jak došlapuje, a tiše ho povzbuzovala. Za rohem zašli do malé, jasně osvětlené místnosti s bílými zdmi a vypnutým počítačem na stole.

Spolu s blondátou policistkou tam na něj čekal nějaký muž. Vstali a představili se: detektiv seržant Morrowová a detektiv strážník Harris. Potřásli si s ním rukama.

Všichni se posadili.

Policista vytáhl psací podložku s okopírovanými dotazníky. Kromě ní ale držel v ruce i tašku, a když se posadil, podložka mu vyklouzla a sjela na podlahu. Nepřiměřeně ho to vykolejilo, vymrštil za ní špičky prstů, ale zachytil jenom papír a vytrhl tak ze svorky horní nepotištěný list.

Sledovali, jak podložka dopadá na roh a kácí se. Nahoře zůstal vyplněný formulář: *Joseph Lyons, Lallans 9*. Policista překryl adresu rukou. Zvedl podložku a vytáhl ze svorky zbytek prázdného utrženého listu. Ze samých rozpaků měl úplně odkrvené rty. Martin nechápal, co se stalo tak hrozného.

Iniciativy se chopila policistka. Zeptala se Martina, co se na poště na Great Western Road odehrálo. Proč tam byl?

Posílal domů vánoční dárky.

Správně už měl domů před nějakou dobou odjet, ale nedokázal se přinutit. Vymluvil se na smyšlené zkoušky a na smyšlenou přítelkyni, kterou si tady našel. Jde na vánoční oběd k jejím rodičům. V lednu se rozejdou. Jeho rodiče nikdy nezjistí, že si ji jenom vylhal.

Policistům nic z toho neřekl, jen že se jmenuje Martin Pavel, je mu dvacet jedna let a studuje geologii na glasgowské univerzitě. Na poštu šel se dvěma vánočními balíčky, které chtěl poslat domů.

„Kam domů?“

Do San Francisca.

Policistka se zatvářila pochybovačně: „Do Ameriky?“

Do Kalifornie.

„Vyrůstal jste tady ve Skotsku?“

Martin zavrtěl hlavou.

„Ale máte skotský přízvuk.“

Mám.

Policistka se zatvářila podrážděně: „Tak odkud teda jste?“

Odsud. A odevšad.

„Ale nevyrůstal jste tady, rodinu tady nemáte...“

Otázky byly moc složité, odpovědi moc obšírné, Martinovi hlavou vířilo jenom přání, aby se tu střelec z pošty objevil s pistolí a odpráskl je. Zkusil tíhu té myšlenky vytřást z hlavy a policistka se útěšně předklonila a začala ho tiše konejšit, ačkoli Martin věděl, že si to nezaslouží.

„Víte co, nebudeme to řešit. Zatím na to zapomeneme. Vrátime se k té poště. Kdo tam byl kromě vás?“

Dědeček stál přímo před ním a držel chlapce za ruku.

Měl bílé vlasy a stejnou hranatou tvář jako matka, která si pro malého přišla. Oblečený byl v červené bundě od Berghausu s černými rameny, kolem krku měl červenou šálu. Byl snědý jako sicilský rolník a šaty měl nažehlené jako Pařížan, ale mluvil s glasgowským přízvukem.

Martin se zařadil do fronty a vypnul hudbu. „Párek v rohlíku?“ usmál se chlapec na dědečka, a dědeček vážně přikývl a odpověděl: „To si piš. Párek v rohlíku.“

Ta vzpomínka si ho naprosto podmanila. To si piš. *To si piš.* Párek v rohlíku. Vnitřní dobro, vážnost, se kterou k párku v rohlíku přistupoval.

„Působil ten starý pán nervózně?“

Ne, protože nervozita by ukazovala na nejistotu. Tou netr-pěl. Když chlapce podal Martinovi, bylo to s jistotou, a chaosu, ozbrojenému barbarovi, posloužil neochvějně a důstojně, s jasnou hlavou. Kéž bych se toho takhle zhostil já, říkal si Martin a věděl, že je ta myšlenka nepřístojná. Rozplakal se.

„Žádný spěch,“ řekla policistka, aby ho popohnala.

Byl klidný – on, dědeček. Velice klidný. *To si piš.* Párek v rohlíku. Chlapec se usmál a otočil se, zaletěl pohledem k nápisu „Veselé Vánoce“, který se na jednom konci uvolnil a líně teď povlával v proudu vzduchu z teplovzdušného ventilátoru.

Před nimi se podle pásky natažené od sloupku ke sloupku

klikatila dlouhá fronta. Pět, možná šest lidí: dlouhán v nákladném cyklistickém oblečení a ve vynikající kondici, s oranžovým cyklistickým batohem a černou helmou vybíhající do špičky. Nervózně, netrpělivě sledoval hodiny. Před ním asi stál další muž, a u okénka žena. Martin frontu příliš nevnímal, hrál si s telefonem. Vybíral e-mail, mazal spam. Vešla nějaká paní, postavila se za něj. Neohlížel se na ni, ale věděl, že měla žluté vlasy. V krvavém oparu je potom viděl zrůžovět.

Ze čtyř přepážek byly na poště otevřené tři. Martin sem chodil často, měl poštu při cestě do knihovny a od vidění už znal rodinu, která poštu provozovala. Muž, kterého odhadoval na otce, věčně pracoval. Asiat, padesátník, prokvetlé vlasy na spáncích, zdvořilý, pilný – pošta měla otevřeno i v neděli. Dcera zdělila jeho tvář, v dívčí podobě s užší bradou, a na dlouhých černých vlasech nosila třpytivé barety, na které už neměla věk.

Poblíž stál mladší muž, možná bratranec: dceři ani otci se nepodobal, ale chovali se k sobě jako příbuzní, stávali blízko u sebe a vyměňovali si jednoslovné poznámky.

„Kdy jste si všiml střelce?“

Při vzpomínce na postavu, kterou periferním viděním zahlédl vcházet, se Martin prudce narovnal. Černé oblečení, těžká plátěná taška. Hned za dveřmi ustoupila postava na stranu, za volně stojící regál s papírnickým zbožím. Zmizela za vystavenými práničky, kýčovitými magnety na lednici, plyšovými medvídky s tartanovými šerpami, laciným šmejdem.

Martin znovu obrátil pozornost k telefonu.

Postava vykročila zpoza regálu. Taška byla najednou lehká. Muž zamířil k přepážkám, podél fronty. Nejdřív si všichni všimli, že předbíhá, až za okamžik zaznamenali světle šedivou masku, až za dlouhý okamžik zaznamenali, že mu za stehnem vyčuhuje křivka zásobníku z kalašnikova.

„Zbraň v pravé ruce, nebo v levé?“

V pravé, držel ji u pravé nohy, kryl ji před lidmi ve frontě. Byla to pistole.

„Říkal jste kalašnikov...“

Ano, kalašnikov, ale pistole.

„Jak byste ten rozdíl vysvětlil někomu, kdo toho o zbraních moc neví?“

Pistole: kratší hlaveň, samozřejmě.

Měl na sobě přiléhavou loveckou kuklu, zakrývala mu ústa a krk, ale ne oči.

„Pro oči tam měl díry?“

Ne, jen jednu velkou. Oválnou. Byla to lovecká kukla. Policisté pořád nerozuměli, takže to Martin musel vysvětlit: Byla na míru střižená z filcu, ne upletená z vlny, musela pevně přiléhat k bradě a ústům, aby kořist neucítila lovcův dech. Martin takové znal z lovu v Kanadě.

Střelec se postavil do čela fronty. Kukla vypadala pohodlně a výraz jeho očí byl vyrovnaný. Právě to Martinovi přišlo nejnápadnější: Že má neznámý v hrsti celý okolní svět a že si přitom nepřipouští obavy ani pochyby a nestojí o ničí radu. Nechodil k psychiatrovi a nebulel jako holka. Byl vyrovnaný.

„Jak to myslíte, vyrovnaný?“

Martin si ty oči znovu vybavil. Muž se nebál. Ani trochu. Když pozvedl zbraň do výše ramen, oči mu svítily. Tmavě modré oči s bílými řasami.

Cyklista zaječel. Nikdo se po něm neotočil. Střelec je všechny uhranul. Vystrčil bradu, takže mu rty povyjely k okraji průzoru, a křikl: „*Držkama na zem!*“

„Jaký měl hlas?“

Přízvuk člověka z Greenocku nebo z Ayru, dělnický. Možná strávil nějaký čas v Anglii, v Birminghamu.

„Z Ayru?“

Široké, hodně otevřené samohlásky jako ze západního po-

břeží a sametová birminghamská kadence. Taky zněl trochu chraplavě, jako by toho přes noc hodně vykouřil, jako by si někde v klubu s hlasitou hudbou vykřičel hlasivky.

„Co bylo potom?“

Všichni se svalili na podlahu. Káceli se jako o závod. Tiskli se k zemi, jak jen to šlo, a zarývali nosy do špinavé mokré podlahy, všichni. Až na dědečka. Ten zůstal na nohou.

„Jak to víte?“

I Martin ležel nosem na podlaze, když si hned vedle všiml chlapce, který se s koleny u těla a s rukama přitisknutýma k ústům choulil, jako by se chtěl vejít do ořechové skořápky. Dědeček o dva kroky poodstoupil, takže to vypadalo, že chlapec patří k Martinovi.

Pak slyšel starého pána tázavě hlesnout: „Ty?“

A střelec vydechl: „Ty.“

Chvilí ticha. Dědeček počkal, až se střelec odvrátí, a pak Martinovým směrem zašeptal: „*Je tvůj.*“

Martin takhle zpětně nedokázal říct, jestli se starý pán obracel na něj nebo na chlapce, ale tak jako tak ho prudce vtáhl do jejich příběhu.

„Koho? Do jakého příběhu?“

Martina. Do jejich příběhu.

„Takže jste do té doby měl pocit, že se vás to netýká?“

Ne, ale teď za ně získal zodpovědnost, protože vstoupil do jejich příběhu. Policistka nevypadala o nic moudřejší. *Příběh*, zdůraznil, jsme součástí příběhu. Zatvářila se skepticky.

„Ne, nejsme. Tohle je doopravdy.“

Otevřel ústa a zase je zavřel. Nemohl jí to všechno vysvětlit: barbary, účast v příběhu, to, že je Skot a je z Kalifornie. Zamračila se, rozčiloval ji. „Řekl ‚Je tvůj‘. A potom?“

Stařec stál se svěšenými pažemi tváří ke střelci a zatíнал pěsti, Martin ho viděl jen od hrudníku níž.

„Znal jste ho?“

Martin odpověděl, že ne.

„Určitě?“

Martin se zamyslel – nad otázkou, nad svým předchozím životem. Etapy šedi, právníci, procházky, horko a hory, palmy, krysy, a pomeranče a hádky. A pak si připomněl dědečka, to, jak ve frontě upoutal jeho pozornost, jak se setkali očima, cvak, mrknutí, cvak, ještě jeden pohled. Nic. Starý pán mu nikoho nepřipomínal.

Rozhodně ho neznal. Pamatoval by si ho. Určitě by se ho při dřívějším setkání ptal, jak se sešlo, že je tak snědý a elegantní, ale zároveň že je Skot každým coulem.

„Řekl ‚Je tvůj‘. A potom?“

A potom ticho, hluboké, strašné ticho, dokud zase nepromluvil střelec: „Tak na co kurva čekáš? Ke mně!“

„To řekl tomu starému pánovi?“

Ano.

„Co tím myslel?“

Myslel tím, ať jde k němu. Myslel tím, že má stát po jeho boku, cítit velebné horko, které z něj sálá. Myslel tím, že má jít a že mu má pomoci a on že ho pak zabije.

„A stařec udělal co?“

Martin jim řekl, co viděl: *na co kurva čekáš?* Podpatky starcových kožených mokasínů se po té větě odlepily od země, jako by salutoval – voják vybraný na prestižní misi. Měl boty podražené podkůvkami, aby se neošlapaly. Při chůzi hlasitě klapaly.

Jeden mokasín se zvedl výš, překročil cyklistu vzlykajícího do podlahy, potom zákazník a tašky ležící na zemi. Martin očima provázel starcovy nohy, dokud se nezastavily jen pár desítek centimetrů od černých tenisek u přepážky. Potom dědeček převzal plátěnou tašku, kterou mu střelec podal, a podržel mu ji otevřenou.

„To mu dobrovolně pomáhal?“

Martin mlčel. Samozřejmě že mu pomáhal. Nebyla u toho. Martin by tomu taky nevěřil, kdyby to na vlastní oči neviděl.

„Kde jste se v tu chvíli nacházel?“

Martinovi se v uších znovu rozeznělo prudké oddechování chlapce ležícího tváří v mokru naneseném z ulice. Nevěděl proč, ale přehodil přes něj ruku a přitáhl si ho k sobě, dokud se nedotýkali čely. Hnědé oči, které na něho chlapec upíral, vůbec neprozrazovaly, co cítí. Martin mu pohled oplácel. Mrkli na sebe, zaklesli se do sebe zrakem. Okolní svět sice slyšeli, ale neviděli z něj nic. Martin byl jedináček, prožil osamocené dětství. Ležel v marastu na podlaze, hleděl na chlapce a cítil, že ho s ním spojuje to nejsilnější pouto, jaké kdy poznal. Vděčili za ně střelci.

Za nimi, kdesi daleko, poručil střelec obsluze za přepážkou, ať vyleze ven, ty ne, ty sed'. Lidské kroky. Otevírání dveří. Zavírání dveří. Svět se na střelcův rozkaz přeuspořádal.

Zpoza pultu zazněl hlas tlumený tvrzeným bezpečnostním sklem.

„Švihej,“ poručil střelec.

A potom určitě praštil do skla, místností totiž otrásl hrom a na podlaze sebou všichni zděšeně trhli.

„Nestrkej tam tu pracku! Furt to nefachá.“

Martin si byl jistý, že cituje přesně. Policistka ho poprosila, aby to zopakoval, a on poslechl: *furt to nefachá*. Střelec se po té větě rozčílil. „Povídám furt, tak se mnou nezkoušej vyjebat!“ Rozčiloval se víc a víc a nakonec zakřičel: „Ty! Běž jí dát facana.“

Chvíli nic.

Potom klapání starcových bot procházejících místností. Přesunul váhu, podrážky na špinavé podlaze zaskřípěly, zazněla prudká facna následovaná šokovaným ženským vyjeknutím.

Střelec je nutil, aby si ubližovali navzájem – Martin z něj cítil, jak se v tom vyžívá.

Chlapec zavřel oči, jen na chvíli, jedním pomalým mrknutím si dědečkovu ruku přivlastnil.

„*VEMTE TO SEM.*“ Otevírající se dveře, kroky. Taška vláčená po špinavé podlaze.

Potom se oba páry nohou, klapající mokasíny i čvachtající podrážky lupičových tenisek, vydaly k východu. Při vzpomínce na to, co bylo dál, se Martinovi zrychlil dech.

Dveře se otevřely, zavrzal pant, studený průvan z ulice se prohnal nad podlahou, zvířil prach a vmetl ho Martinovi do vlasů. Martin prudce zamrkal, aby se odtrhl od chlapcova pohledu, a překulil hlavu, aby viděl na dveře a věděl, jestli jsou ti dva pryč.

Ale nebyli. Stáli opodál, Martin na ně měl volný výhled. Mezi ním a dvojicí ležela na břiše blondýna, tváří k němu, pevně stisknutými víčky jí prosakovaly slzy.

Ti dva stáli u otevřených dveří, čelem k sobě.

„Jak vysoký byl střelec ve srovnání se starým pánem?“

Vysoký, možná sto osmdesát pět, sto devadesát centimetrů. Měl na sobě černou mikinu bez loga, černé džíny a černé tenisky. Laciné, obnošené oblečení, ale stál elegantně, jako švihácký kovboj. Policistka požádala o bližší vysvětlení a Martin vstal, aby jí postoj předvedl: střelec si s podsazenými boky opíral pažbu zbraně o pravou kyčel, držel kalašnikov jednou rukou a hlavní mířil k obloze. Martin hleděl na zeď nijaké nemocniční místnosti a líboval si v tom, jak ho napodobuje, dobře si uvědomoval esovité prohnutí svojí páteře a to, jak uvolněný, jak sebejistý by musel být, aby takový postoj dokázal zaujmout. Upřel pohled na místo, kde by stál stařec, a na okamžik, jenom na zlomek sekundy, se ho zmocnil dojem, že ho tam opravdu zahlédl. Pak policistka znovu promluvila a všechno zkazila:

„Proč takhle stál?“

Martin se zase posadil. Vzpamatoval se, nablblý úsměv se mu vytratil z tváře. To ta váha, vysvětlil. U všech takovýchhle zbraní se soustředí vepředu, takže si je při držení jednoruč nakloníte. Martin se zarazil. Nechal se unést a jeho přízvuk plachtil přes Atlantik, svištěl nad vysokými vlnami, klouzal černomodrými údolími mezi nimi, mířil do nikam. Martin zapomněl, kde skončil, a ztichl.

„Kdo držel tu tašku?“ pobídla ho policistka. „Kdo ji měl v tuhle chvíli u sebe?“

Střelec, držel ji v druhé ruce. Uvnitř byla celá jejich kořist, ale taška nevypadala těžká ani moc plná. Odnášeli si sotva pár šupů. Martin pochyboval, že jim šlo o peníze.

Dědeček držel dveře otevřené.

Martina se při vzpomínce na starcův postoj zmocnila náhlá únava. Rovná záda, stažené lopatky, důstojnost portýra s padesátiletou praxí na Upper East Side. Jen brada se mu zachvívala pláčem. Martin z něj cítil, že ví, co přijde, ale stařec jen nehnutě stál a plakal.

Hlaveň pistole mu zamířila na hrudník.

K Martinovu uchu dolehl zvuk prvního výstřelu a z hlavně vyšlehl plamen. Šokovalo ho, jak hlasitá zbraň je. Nikdy ještě neslyšel výstřel bez chráničů sluchu. Třesk byl tak silný, že ho Martin vlastně vůbec nezachytil jako zvuk a vnímal jenom bolestně hlasité *tuf*, které mu udeřilo do vnitřního ucha.

V nábojové komoře blýskal plamen. *Tuf tuf tuftuftuf tuftuftuftuf*, deset nábojů, patrony odletovaly kolem dokola, třpytivá mosaz radostně metala hvězdy ve vzduchu.

Martin viděl, jak starci na zádech exploduje jeden průstřel za druhým, jak rozstříknutá krev dopadá na pohlednice a barví vlasy vzlykající blondýny na princezničkovsky růžovou.

Skleněnou výlohou se náhle rozběhly praskliny a zbarvily ji do mléčně bílé.

Pak ticho.

Starci visela čelist. Jeho tělo se naklonilo ke straně a natočilo čelem ke dveřím, jakoby proto, aby lidem uvnitř nabídl pohled na proděravělá záda. Pak se trup sesunul, oddělil – zřítíl se směrem ke dveřím, zatímco nohy a pánev upadly rovně vpřed.

Martin při té vzpomínce zapomněl dýchat, ale na tvář se mu jako masitý pavouk přitiskla drobná dlaň: Chlapec po střelbě protáhl ruku pod Martinovým krkem a natáčel mu tvář k sobě, velel mu, aby se na něj podíval. *Pořád jsem tady. Ocitli jsme se v jednom příběhu.*

Martin mu vděčně upřel pohled do hnědých očí, a tak už zůstali.

Ruka, která ho spasila, mu na tváři spočívala ještě dlouho – až do příjezdu policistů, kteří je křikem přinutili vstát.

2

Byla už tma. Detektiv strážník Tamsin Leonardová a detektiv strážník Wilder mířili služebním autem zpátky do města, když dostali hlášení o jistém Audi G7, zachyceném čerstvě kamerou 217 při průjezdu kolem exitu 2 na dálnici M77. Ještě loni stejným modelem jezdili všichni drogoví dealeri, a tenhle konkrétní vůz se dostal do hledáčku při jednom právě probíhajícím vyšetřování. Leonardová a Wilder ho měli zastavit, podívat se, kdo volal řidiči na mobil v 16.53, a číslo si zapsat.

Tahle drobnost na ně vyšla, protože všichni ostatní právě vyjeli k ozbrojené loupeži na poště. Na ně dva vycházely drobnosti často.

Wilder zavěsil, nasupeně do Leonardové zabodl pohled a podrážděně mávl na kolonu aut před nimi, jako by jeho partačka byla za dopravní špičku osobně zodpovědná. Aby se vůbec mohli otočit na jih, museli teď ještě nějakou dobu protrpět v koloně mířící opačným směrem, ale kvůli tomu Wilder na nervy nebyl. Wilder byl prostě na nervy pořád.

Často dostávali společnou službu. Ostatní detektivové z jejich směny je přehlíželi, Wildera proto, že měl nulové osobní kouzlo, Leonardovou proto, že byla ženská, pocházela z Anglie, byla starší než oni a místo fotbalu sledovala kriket. Původně ji

to netrápilo, stranou od ostatních jí bylo dobře, jenže situace se změnila: chystalo se propouštění a Leonardová i Wilder byli na ráně, protože nezapadali do kolektivu. Společná služba je teď rozčilovala, jako by neoblíbenost toho druhého dál ještě podtrhovala jejich vlastní nedostatky. Oba cítili, že jsou na černé listině.

Leonardová se zasekla na sjezdu do Kinning Park a Wilder popuzeně zasykl.

Nevšímalá si ho. „Co myslíš, mám pustit sirénu?“ Opravdu chtěla znát jeho názor, neptala se jen proto, aby si připadal důležitý.

„A ty si jako nemyslíš nic?“

Odmítla se nechat vyprovokovat a sirénu i majáček pustila. Chyba. Řidiče před nimi to vytrhlo z podvečerního limbu, takže zpomalili, stáhli se ke straně a snažili se jim uvolnit cestu.

Wilder nad novým zpožděním rozhodil rukama, rozčílení z něj jenom sálalo. Leonardová nic neřekla, opatrně vůz provedla po sjezdu z dálnice a hladce se z kruhového objezdu zařadila do pruhu mířícího na jih.

Už se těšila, až bude mít dneska od Wildera pokoj. I bez něj měla dost starostí. Její manželka před týdnem podstoupila druhé kolo asistované reprodukce a teď čekaly, jestli se plod ujal. Procedura je finančně vysávala a už za sebou měly potrat. Tamsin si proti předpisům nechala v kapse vlastní mobil s vypnutým zvoněním. Ať dělala co dělala, část jejích myšlenek se neustále točila kolem kůže na pravém boku a děšila se zavrnutí oznamujícího špatnou zprávu. V práci se o ničem nezmiňovala. Nikdo jiný o plození dětí ani o svojí sexualitě taky nemluvil, tak proč by se měla vymykat?

Zasekla se za kamionem, který se neohrabaně pokoušel vyklidit rychlý pruh, a Wilder hlasitě zafuněl. Měla majáček nechat vypnutý.

Provoz pomalu, ale přece jen řídil, takže mohli šlápnout na plyn. Když začalo hrozit, že hledané auto doženou, vypnula Leonardová sirénu, aby se o nich řidič nedozvěděl v předstihu a nesjel z dálnice dřív, než si ho vůbec všimnou.

Ocitli se na dlouhém rovném úseku, kde se v zadním okénku otvíral výhled na celé město, a okamžitě audi uviděli.

Velké hranaté auto se v levém pruhu blížilo do poloviny kopce, nikam se nehnało, drželo rychlost. Zdrženlivá jízda ale nebyla nic platná, značka vozu a jeho velikost přitahovaly pozornost samy o sobě – čněl jako kotníková bota v řadě vietnamek. Audi G7 bylo mezi dealery natolik populární, že ho někteří policisté automaticky stavěli, jakmile si ho všimli. To, které teď Leonardová s Wilderem měli před sebou, si majitel nechal přelakovat, a navíc mělo příznačná tmavá skla a chromování, jasnou známku zvlášť luxusního modelu.

Auta mezi nimi a audi se ztratila do pomalého pruhu. Leonardová se přiblížila a zablikala světly.

Řidič pochopil, že jdou po něm. V panice několikrát škulbl autem doleva a několikrát přidupl plyn, až vůz poskočil o kus dopředu, ale žádný záchranný manévř ani žádná úniková cesta se nenabízely.

Leonardová mu vyhozeným blinkrem naznačila, že má zastavit. Řidiči ve vedlejším pruhu jim uvolnili místo na dvě auta a audi se mezi ně zařadilo, policejní vůz v závěsu. Leonardová znovu vyhodila blinkr, aby naznačila, že zastaví na krajnici, jenže si nevšimla, že už jsou u sjezdu. Audi zahrulo na něj.

Wilder při tom pohledu propadl panice: „Zdrhne nám!“

Ale Leonardová viděla, že vůz zpomaluje, že je řidič chce poslechnout, ale neví, kde zastavit. „Ne, jen nás špatně pochopil, asi...“

Sjezd nejdřív vedl do kopce a za vrcholem prudce klesal do odbočovacího pruhu. Řidič zvolnil na patnáct kilometrů

v hodině – možná mu došlo, jak mizerným zapůsobil dojmem, a chtěl to napravit. Další možnost byla, že se jako beránek tváří proto, aby je ukolébal, a že chce v nízké rychlosti vzít do ruky nůž nebo pistoli, případně zavolat posily.

Neviděli ani na zadní sedadlo. Audi bylo tak vysoké, že jim zadní ledky svítily do očí a nebylo vidět, jestli má řidič v autě partáky.

Na značce přednosti v jízdě audi zastavilo, řidič stáhl okénko a vyklonil se právě dost na to, aby Leonardová v bočním zrcátku zahlédla jeho tvář.

Byl překvapivě mladý, na hlavě měl světle modrého kulicha a na očích výrazné brýle. Zdvíženou rukou dal najevo, že neví, co si má počít. Vypadal zakrsle, ale možná že velikost auta jenom vzbuzovala mylný dojem.

„Do prdele,“ zaklel Wilder. „Do prdele, do prdele, do prdele! Je z Barrowfieldu, říkali, že ho volal někdo z Barrowfieldu...“

Leonardové vyrazil pot. Vyšetřování barrowfieldského gangu začalo skromně: pár dealerů se zaměřovalo na nepřiměřeně mladá děvka. Pak našli šestnáctiletého policejního informátora, jak sedí na autobusové zastávce se zlomeným vazem. Kolující řeči je zavedly ke dveřím tlustého kulturisty Bennyho Mullena. Letmé prošetření odhalilo, že Mullen šéfuje gangu doopravdy zlých grázlů nepokrytě rozvážejících zmuchlané igelitky plné kokainu, heroinu a zbraní. Při bližším proklepnutí vyšlo najevo, že je Mullen už šest let předmětem rozsáhlého mezinárodního vyšetřování. Nejenže v jeho čtvrti nikdo nechtěl vypovídat, dokonce tam policistům přestali otvírat dveře. Kontakt z odboru ubytování jim prozradil, že šedesát procent místních má zažádáno o stěhování. A někdo z téhle sebranky volal řidiči před nimi.

„Možná je jich v tom autě kdoví kolik...“

Wilderovo zděšení Leonardovou nutilo, aby navenek zacho-

vala klid. „Uvidíme...“ Spustila okénko a ukázala přes střechu ke krajnici, aby řidič pochopil, že už má zastavit.

Audi poslechlo.

Silnice před nimi spadala k nedonošenému kancelářskému komplexu. Řada betonových patníků zahrazujících cestu, pak zbrusu nové sloupy pouličního osvětlení a perfektní silnice, jen místo budov prázdné plochy porostlé hnědou, po kolena vysokou trávou jemně se vlnící ve večerním vánku. Hirošima rok poté.

Řidič před nimi zhasl motor a zatáhl ruční brzdu. Tmu prořízla ostrá výstražná světla.

I Leonardová je rozsvítla. *Klink klink klink*, jako když se třístí laciné sklo. Wilder otevřel dveře a v autě naskočila žlutá žárovka.

„Mluvit budu já,“ vymínil si a vystoupil.

Mezi auty se vyměnili, takže Wilder došel k audi na straně řidiče. Leonardová viděla jeho stín u protějších dveří. Nahlížel dovnitř a hledal armádu střelců.

Podívala se na řidiče.

Byl sám. Na sobě měl džíny a světle modrou teplákovou mikinu dopnutou až k bradě, úchytka zipu se kinklala jako nějaký přívěsek. S úsměvem se na Leonardovou otočil. Zkažené zuby, hubená tvář, kulich stažený až přes obočí, takže když zvedl oči, dotýkal se ho řasami. Pohledný nebyl, ani zdravý ne. Tlusté brýle, nemoderní, a trochu šilhavé pravé oko. Když se na Tamzin usmál, také jí zacukaly koutky.

Pokynula mu, že má na její straně stáhnout okénko. Poslechl a díval se při tom na ni, ale oči mu stále těkaly – uvědomoval si, že má za zády Wildera.

„Můžete prosím odemknout zadní dveře?“ požádala ho.

Skoro vděčně jí oplatil úsměv a dotkl se tlačítka. Otevřela dveře a ucítila lahodnou vůni nové kůže. Zadní sedadlo bylo

prázdné, ale stejně neodolala, natáhla ruku a máslově hladkého povrchu se dotkla.

Řidiče se ujal Wilder. Zeptal se ho na jméno a adresu a obojí si zapsal do notesu: Hugh Boyle, Abernathy Street 9, Milton.

Hugh se nad vlastní adresou uchechtl a zřejmě čekal, že se Wilder přidá, ale spletl se.

„Slušný to zrovna není,“ zamumlal Boyle. Nejspíš myslel Milton, ale vyznělo to, jako by Wildera káral, že se nezasmál s ním.

Wilder v tichosti dopsal a zase k Hughovi zvedl oči. „Auto je vaše?“

„Jasně,“ pohladil řidič hrdě potah volantů, kůže elektricky zašuměla o kůži. Leonardová si všimla, že se Boyle nepotí. Prsty měl suché.

Auto bylo drahé i na dealera, jenomže Boyle nepůsobil dost otrle na to, aby stál v potravním řetězci zase tak vysoko. Díval se jim oběma do očí, navíc utrousil sebeironický vtípek, jako by se tak trochu styděl, že ho zastavili. Otrlému gaunerovi by byli ukradení. Otrlý gauner by ještě ani nesjel z dálnice a už by se přes handsfree radil s právníkem.

Wilder poklepal tužkou na notes: „Netelefonoval jste náhodou?“

„Při řízení?“ podivil se Hugh. „Ne...“ Obvinění ho nelíčeně vyvedlo z míry, nerozpoznal v něm obvyklou fintu, jak někomu i bez soudního povolení nahlédnout do telefonu. Wilder chvíli počkal, jestli Boyle začne protestovat, ale nezačal.

„Můžete mi ukázat telefon?“

Hugh neochotně sáhl do kapsy mikiny a vyndal BlackBerry. Podal ho Wilderovi, který ho převzal a o něco ustoupil, aby Hugh Boyle neviděl, co s ním dělá. Leonardová zůstala s mladíkem sama.

Usmál se na ni: „Všechno v pohodě?“

Neusmála se, ale přikývla. Zdvořilost za zdvořilost.
Wilder si něco naškrábal do zápisníku: číslo by měli.

„Co, těžká šichta?“

„Ani ne,“ odpověděla Leonardová.

Mladík se usmál a znovu se pokusil zapříst hovor: „A takže musíte makat až do rána?“

„Ne,“ odbyla ho jednoslabičně. Tohle měl být pro grázly úplný základ: Boyle nevěděl, kdy se u policie střídají směny. O tom měli v Glasgow přehled i desetiletí vandalové.

Wilder přistoupil zpátky k oknu, podal Boylovi telefon a z povinnosti mu poděkoval. „Vystoupil byste prosím z auta?“

Boyle najednou ztuhl, sevřel volant oběma rukama a upřel oči přímo před sebe. Leonardová z profilu viděla, jak mu spodním rtem zachvívá úsměv. Wilder si toho zřejmě nevšiml, ale jí se zmocnil neodbytný pocit, že jestli Boyle vystoupí, stane se něco špatného. Velmi špatného.

„Tak, vystupte si,“ otevřel Wilder dveře a couvl, aby Boyle mohl poslechnout.

Ale mladík dál seděl. Nakonec si rezignovaně povzdechl, natočil se a spustil nohy na zem. Byl vyšší než Wilder, sto osmdesát pět, sto devadesát centimetrů, dlouhán kost a kůže. Leonardová pohledem zkontrolovala, jestli se mu v kapsách nebo za opaskem nerýsuje pistole nebo nůž. Nic.

Wilder mladíka požádal, aby si postoupil k policejnímu vozu. Boyle udělal jeden neochotný krok, potom druhý.

Leonardová rychle obešla auto a připojila se k nim. Wilder už držel Boylovi otevřené zadní dveře. Zabouchl za ním, nastoupil s Leonardovou na přední sedadla a oba za sebou také zavřeli.

Doufala, že má Wilder nějaký plán a nechce jen využít svojí uniformy a mladíka trochu potýrat. S Hughem Boylem zjevně nebylo něco v pořádku, jenže Leonardová netušila co.

Wilder se začal Boyla zpoza volantu vyptávat na jeho auto a ani se při tom neohlédl: Kde ho vzal? Kdy? Proč ho kupoval zrovna tam? Na doporučení od kámoše, tvrdil Hugh. Jakého? Nevzpomínal si.

Wilder dál nazdařbůh kladl otázky: Co Boyle dělal dnes odpoledne?

„Ále, jsem tak jako že... zevlil, víte jak.“

„Zevlil kde?“

Pokrčení rameny. „Srazy s kámošema a tohle. Ve městě.“

„Kde přesně?“

Ve zpětném zrcátku Leonardová viděla, že si Hugh na odpověď moc dobře vzpomněl a vzápětí se jí rozhodl zamlčet.

„Jen jsem tak jezdil. Chodil jsem po krámech a tak.“

„Po jakých?“

Hugh ani nezaváhal: „Cruise, Boss, Baker, Lacoste...“ Jako by ho ta litanie uklidňovala: „Armani, JD Sports...“

„Kudy jste to bral?“ chtěla vědět Leonardová.

„Autem.“

„Na to se neptám,“ otočila se na něj. „Když jste chodil po těch obchodech, kde jste začal a kam jste šel potom?“

„Začal jsem... asi v Cruise?“ Nejistotu vystrídal nakažlivý úsměv.

Leonardová měla co dělat, aby se v odpověď taky neusmála. „A co jste vybíral?“

„Boty?“ nahodil Boyle chabě, ale úsměv mu při tom z tváře nezmizel a oba se nad tou průhlednou lží zabubili.

„A koupil jste si nějaké?“ dodala Leonardová úsměvu na jízlivosti.

Boyle se začervenal. „Jak bych vám...“ Sklopil pohled ke špičkám nohou. „Moc to tak nevypadá.“

Leonardová se přestala usmívat, bylo to neprofesionální. „A kam jste šel potom?“

„Pak... mno.“ Studoval její výraz jako herec, kterému vypadl text a potřebuje trochu nakopnout. „Možná k Bossovi?“

„Možná?“

Mladíkovi popleteně vyletělo obočí. „Nebo ne?“

„Proč se ptáte mě, Hughu?“

„To kdybych věděl,“ uchechtl se. „Proč se ptáte vy mě?“

Wilder si něco poznamenal do notesu. „Kde jste byl ještě?“

„Nevím přesně,“ hlesl Hugh. „Jsem se tak jako coural...“

Vyhlédl z okna do šera a po prudkém travnatém svahu vystoupal pohledem k dálnici s prolouvajícími kužely reflektorů.

„To jste navštívil tolik obchodů,“ podívoval se Wilder, „a nic si nekoupil?“

„Tak nějak.“ Najednou se Hugh vyplašeně předklonil: „Proč do toho tak šťouráte?“

Wilder pomalu otočil hlavu, až byl nosem jenom pár centimetrů od Boylova. „*Zas se opřete.*“

Mladík ho poslechl, ale Leonardové neušlo, že se do původní polohy vrátil pomalu, s rozmyslem, poklidně.

Wilder mlčky psal do bloku a vnitřkem auta řinčelo rytmické *click click* výstražných světel.

Leonardová se zase otočila na Boyla. Najednou ji napadlo, že třeba existuje úplně nevinné vysvětlení: Mohl pocházet ze zámožné rodiny, auto dostat darem a odstěhovat se do Miltonu, ale viděla, že to tak není. Mladík měl nehty okousané až do živého, na rukou vyschlou kůži a jizvy.

„Už vás policie někdy stavěla, Hughu?“

Zavrtění hlavou.

„Živí vás řemeslo?“

„Jsem truhlář.“ Jeho ruce to potvrzovaly.

„Na truhláře máte náramnou káru,“ poznamenal Wilder a čekal na jeho výmluvu. Táta podniká, to jsem dostal od strejdy – obvyklí neověřitelní dárci.

Boyle se předklonil a upřel oči na kufr svého auta. „Chci prostě vypadnout. Jestli to poseru, tak už pro ně nikdy nebudu spolehlivej.“

Wilder prudce sklapl notes a otevřel dveře. „Vzal byste klíčky a otevřel mi kufr?“

Boyle si nevšiml, že ho Leonardová sleduje v zrcátku, a po tváři mu přelétl úsměv.

Wilder obešel auto a otevřel dveře na straně spolujezdce. „Vystupte si.“

Boyle ho poslechl. Leonardová také vystoupila a všichni tři obstoupili kufr Hughova vozu. Cítila, že se její zlé tušení každou chvíli naplní, a snažila se zachytit Wilderův pohled. Pak si uvědomila, že Wilder bude k jejím varováním hluchý, a to v ní paniku jenom přiživilo.

Wilder ukázal na kufr prstem: „Otevřít, prosím.“

Boyle vzal za víko kufru a to se pomalu zvedlo.

Prostor byl prázdný. Nikde nic.

Leonardová zaletěla k Boylevi pohledem, uviděla na jeho tváři prosebný výraz a sledovala jeho pohled k chromovanému madlu v podlaze kufru. I Wilder si všiml, kam se mladík dívá. „Prosím, zvedněte to.“

Boyle natáhl ruku a strnul. Zase ji spustil. Stačilo, aby odmítl. Neprokázali se soudním příkazem, nesměli nikam nahlížet, kdyby se ohradil.

Přes vrchol kopce projížděla auta, v dlouhé trávě syčel vítr a chvíli nikdo nic neříkal.

Leonardová se obrátila na Wildera a kývla ke služebnímu autu. Telefonní číslo kvůli Barrowfieldu už měli. Končila jim služba. Wilder její kývnutí viděl, určitě, a přitom pořád nehnutě stál.

Boyle zčistajasna postoupil dopředu, vzal jedním prstem za madlo a dno kufru nadzvedl. V zavazadlovém prostoru ležela

velká taška z Ikey, splácnutá naplocho jako fosílie a plná dvacetilibrových bankovek, ohmataných, pomuchlaných bankovek převázaných červenými gumičkami. Jáma zmaru plná umoloušané hotovosti.

Boyle promluvil tak tiše, že ho skoro nebylo slyšet. „Udělejte pro mě něco. Jsem z nich posranej až za ušima. Chci prostě vypadnout. Máma je nemocná, má jenom mě. Jako že jestli mám mluvit za sebe, tak je ten kufr vlastně úplně prázdněj...“

S tím se vytratil, provinile se odplížil k policejnímu autu. Nasedl, zabouchl dveře a nechal je o samotě.

Stáli bok po boku a kolem houstla tma. Wilder si s pohledem upřeným do kufru olízl koutek úst. „To je tak dvě stě tisíc.“

„Omyl,“ přistihla se Leonardová, jak šeptá, „omyl.“

„Máš pravdu.“ Wilder dál zíral a ztěžka oddechoval. „Máš pravdu, je to víc...“

„Ne, tohle celé je omyl. Něco mi neseďí. Na tom všem, na Boylovi.“

Wilder se na ni obrátil: „A co by ti na něm mělo sedět? Komu nás může napráskat? Ať to zkusí, bude to tvrzení proti tvrzení.“

„Já nevím. On se tak... uculuje.“

„Je nervní.“

„Myslíš?“

Wilder visel očima na peněžích. „Chce vypadnout.“

„Vidíš to obří auto, Wildere? Tvrdí, že je jeho.“

„Mezitím se přešlo na Audi A3, G7 letělo loni. Možná ho jenom dostal. Prodávají je za pakatel, aby jim nešly přišít výnosy z trestné činnosti.“

Vítr zesílil a zchladil jí pot na horním rtu. Sledovala Wilderův pohled k bankovkám.auta na dálnici nad nimi slepě spěchala domů.

„Musíme mu pomoci. Víš přece, že má gang tyhle lidi v hrsti.“

Leonardová hleděla na peníze. Možná si jeho chování špatně vyložila.

„Za chvíli dostanu padáka, Leonardová. Mám děcka a hypotéku. Nikde už o mě stát nebudou...“

3

Bylo právě deset patnáct, když se Kenny Gallagher rozhlédl po místnosti od stolu, kde seděl s dalšími řečníky. Křupavsky působící manželky ve večerních toaletách s flitry a s naspođu otlačenými předloktími si dopřávaly neutěšenou, rádoby štědrovečerní večeři podávanou ve společenském sále ošumělého hotelu. Provizorní přepážka za jejich zády, stažená jindy v harmonikovitých záhybech u zdi, byla zatažená, protože počet prodaných lístků opravdu netrhal rekordy. Ještě před nedávnem by Kenny stejný sál vyprodal klidně dvakrát. Ještě před nedávnem, zdánlivě před pouhým okamžikem, dokázal všechno. Ale jeho obliba byla pryč. Musel to uznat, i když tím trpěl doslova fyzicky: bolest za očima, špendlíky zabodávající se do břicha, neproniknutelná mlha adolescentní sebelítosti.

Když Kenny Gallagher mluvil na mezinárodních setkáních k tisícům posluchačů, kteří zahrnovali kapitány průmyslu, odboráře i všechno mezi tím, vždycky si je dokázal získat. Manželky se ho ptaly na rodinu a chtěly se s ním fotit, manželé si s ním třáslí pravicí. A teď, mezi svými, publiku málem nestojí za to, aby se na chvilku odtrhlo od zlomyslného klevetění.

Kdysi prožil tak velkolepou éru. Před šestnácti lety stál Kenny Gallagher jednoho chladného, jasného rána v čele tříti-

sícového průvodu. Vzpomínal si na to jako na sled nehybných obrazů: pestrý, ručně malovaný transparent. On sám, mladý, upřímně zapálený, ještě neznámý. Fotograf kráčejíci před nimi: Trochu se scukněte, chlapi, ať to vypadá, že vás je víc. Společně, jako jeden muž, tehdy stáli na temeni kopce. Kenneth byl tak bezvýznamný, že ani nedostal transparent. Čerstvý absolvent, co šel na vysokou ze soukromé školy a teď chtěl někam patřit, nováček, který se zaučoval v managementu, ale stál na straně pracujících.

Než se strhla bitva, domaširovali až na Bath Street, kde je z obou stran obklopila elegantní sídla georgiánských obchodníků s cukrem a tabákem. Přední linie po vzoru sovětských válečných hrdinů mžourala do nízko stojícího slunce a vrhala odbojné pohledy na policisty, kteří jim zastoupili cestu. Pochod byl nepovolený, nedávno vzniklé odbory ještě neměly registraci a jejich požadavek na lepší platy pro už tak dobře placené zaměstnance jim žádné zastánce nevynesl. Demonstranti však byli mladí, plní ideálů a viděli situaci jinýma očima: jako vzdorné gesto nemajetných, kteří se berou za svoje nároky. Tisk se proti nim sešikoval, staré odbory je vyloučily ze svých řad. Byli ale dost mladí na to, aby věřili v absolutní pravdu, aby jejich klamná představa svornosti dosud nedostala trhliny.

Policista, o kterém následné vyšetřování prokázalo, že jednal z vlastní iniciativy, napřáhl jednomu mladíkovi nad hlavu obušek, Gallagher vykročil z řady, aby ho bránil, a rána mu plnou silou dopadla na lícni kost. Otřásla jím tak, že necítil ani tržnou ránu ani teplou krev, ale přesto vztáhl k policistovi ruce. „Chceme jen, aby nás někdo vyslechl,“ citovali ho potom všude, přestože si nepamatoval, že by něco takového řekl, a ani mu to nebylo podobné. Policista si vztažené ruce špatně vyložil a zasadil mu další ránu. Kennyho vyfotili: krev a vznešené prosebné gesto. Změnilo mu to život.

Teď od řečnického stolu shlížel na otlé hosty tlačící do sebe poslední lžičky vánočního pudinku. Ti samí lidé z něj dřív na ulicích nemohli spustit oči. Odměňovali ho lehkými obdivnými úsměvy. Ženy se při pohledu na něj červenaly a ptaly se ho na jeho mrtvého bratra, na matku, na ženu. Muži se ho ptali na muziku, na golf, na auta. Chtěli dát najevo, že patří mezi ně. Ale dnes už to neplatilo. Kennymu byl ten nepříjemný pocit něčím povědomý, jako dozvuky čehosi z dřívějšíka.

Večeře měla za úkol upozornit na problém a vybrat peníze. Gallagher neznal nikoho, kdo by nemocí trpěl, ale byla genetického původu a v jeho volebním okrsku se vyskytovala nadprůměrně často. Kdykoli o ní padla zmínka v projevech před večeří, všichni se zakabonili. I Gallagher se kabonil. Lidé přikyvovali.

Padesát liber za vstupenku, a dvacet pět jich šlo na náklady. Kdyby hostům vážně šlo o charitu, prostě by na ni celých padesát liber poslali přímo, jenomže oni chtěli navázat nové kontakty a předvést se při aukci. A o těch, kteří přikyvovali nejhrošlivěji a ještě se rozhlíželi, jestli jejich okolí nezaostává, to platilo dvojnásob. Zkušenost Gallaghera naučila, že horlivost a pobouření značí pokrytce. Ale takoví pokrytci byli potřeba. Padesát liber by vysolili tak možná jednorázově, zato na večeři se budou vracet rok co rok. Kompromis, v tom to celé bylo.

„Já jim dám doktorův syn,“ prskl nevlastní otec, když Kennyho poprvé viděl vyfoceného na titulce, a dál to nekomentoval. S odstupem času si Kenny říkal, že v něm tehdy Malcolm vycítil hrozbu. Stal se Kennyho otcem, když chlapci byly tři, a jednou sám neúspěšně kandidoval ve volbách jako nezávislý. Kenny ve volbách pokaždé uspěl, protože měl v sobě něco, o čem se Malcolmovi mohlo jenom zdát: vřelost, důvěryhodnost a ochotu vcítit se do oponenta, ochotu ke kompromisu.

Chvíli, kdy se poprvé uviděl v novinách, si vybavoval daleko

zřetelněji než úder do tváře, než pochod, dokonce než své první volební vítězství. Vzpomínal na ni s větším rozechvěním než na narození vlastních dětí. Často si ji vyvolával, aby mu pomohla překonat rutinu, aby mu zušlechtila všední dny.

Bylo to druhý den ráno po bitvě o Bath Street. Gallagher seděl s pár členy stávkového výboru v bistro (silný čaj a šunkové sendviče s octově štiplavým kečupem) a jedna odborářka donesla ranní noviny.

„Vyhráli jsme.“ Hodila noviny na stůl. Strojařka, už starší, s tlustými kotníky.

Ve všech novinách tatáž fotka: Dramatická šikmice Gallagherova těla a krev valící se z rány na náprsenku bílé košile, rudorudá krev, jako by byla fotka kolorovaná. Článek byl o něm, ne o odborech: „DOKTORŮV SYN VYHLAŠUJE PŘÍMĚŘÍ S POLICIÍ – ‚CHCEME JEN, ABY NÁS NĚKDO VYSLECHL‘.“

Strojařka měla pravdu, fotka přinesla splnění jejich požadavků.

Gallagher si vzpomínal, jak snímek viděl poprvé. Octový pach, dusná vlhkost stoupající mu z promoklého pláště, tvrdá lavice, na které seděl. Uviděl noviny a celý svět se proměnil. Kenny vykonal něco dobrého! V kysele, vydýchaně páchnoucím bistro z něj spadla hanba. Už nebyl dítětem, co nese jenom zklamání, už pro svou utrápenou matku nebyl přítěží, už nebyl o nic horší než Malcolm.

Nahmatal jizvu na lící kosti. Dávno se zahojila, každým rokem byla nezřetelnější, a přesvědčení, které se v něm onoho dne zrodilo, vnímal dnes večer jako z veliké dálky.

Sklopil oči k večernímu obleku, který pečlivě vybral s manželkou Annie. Vlastně večerní ani nebyl, měl z něj jen náznaky – černá látka, jednoduchý střih, rozhodně ne ten formální večerní. Annie tvrdila, že mu večerní oblek koupit nemůžou, že

by vypadal, jako by se odrodil voličské základně. A teď se od něj hosté odvraceli. Annie se spletla, měl si ten večerní oblek prostě koupit.

Annie seděla uprostřed místnosti, na místech vyhrazených pro partnery těch, kdo měli židli u hlavní tabule. Viděl její zátylek, bavila se s mladým mužem sedícím vedle ní. I Annie se Kennethovi obracela pod rukama v prach. S tím nikdy nepočítal.

Zahořel pro Annie, ještě než ji poprvé uviděl. Na recepci Donalda Dewara stál na balkoně s Lizzy, svojí tehdejší dívkou, a společně přihlíželi, jak se dole všechno točí kolem ženy, ze které se pak vyklubala Annie. Muži ji na její cestě místností nenápadně provázeli pohledem, ženy si závisťi mohly vykroutit krky. „Do prdele už,“ zaklela Lizzy, „kdo ji sem pustil?“ Když se Annie na druhé straně místnosti vynořila ze zástupu, byla už z Lizzy Kennethova expřítelkyně. Nebýt toho obrázku v novinách, nestál by Annie ani za pohled, to Kenny věděl. Trpěla třídními předsudky, její rodiče se seznámili v maryhillské buňce komunistické strany. Kennethův nevlastní otec na popelářovu dceru jen oněměle zíral, nemohl na ni při prvním setkání ani promluvit, protože by si nedokázal odpustit přezíravý tón a Annie by si to nenechala líbit. Byla hrdá a rázná a věděla, kde politicky stojí. Jednu dobu sama chtěla budovat kariéru, teď ale měla břicho zjizvené po třech těhotenstvích a v rysech se jí usazoval tvrdý výraz. Když na Kennyho přišla trpká chvílka, říkal si, že se z ní její autentické já ztratilo. Stala se z ní buržoazní hospodyňka pyšníci se svou novou kuchyní, lačná po dalším a dalším nakupování.

Kennyho pozornost upoutal podsaditý stín proplétající se společenskou místností podél stolů, protahující se mezi odsunutými židlemi a mířící přímo k Annie. Stín měl na sobě večerní oblek, a drahý, ale šel, jako by většinu svojí váhy nesl

v ramenou, jako by se chystal vyvolat rvačku. Navíc měl vyholenou hlavu, to dojem rozhodně nevytěžovalo. Rukou položenou na její holé rameno vytrhl Annie z hovoru – ještě ani nevěděla, o koho jde, a přece se usmála a zdvihla tvář, jako by se ho chystala políbit.

„Danny,“ šlo jí odečíst ze rtů. Vstala a políbila ho na tvář.

Robustní dlaň Dannyho McGratha jí sklouzla po holé paži a ovinula se kolem lokte, jako by to byl prs. Potom Danny zřejmě vycítil, že se někdo dívá: ruku spustil, otočil se k hlavnímu stolu a spatřil Kennyho. Zamával mu.

Kenny mu také zamával. Danny za ním popošel k vyvýšené tabuli a prsty spočinul na hraně stolu, takže se podobal rolníkovi orodujícímu u vrchnosti. „Zdravíčko, Kenny, jak je?“

„Výborně, Danny, a tobě?“

„Nemůžu si stěžovat, kamaráde, vážně nemůžu.“

„Bavíš se dobře?“

„Parádně. Je to parádní večer. Co ty?“

Kenny přikývl: „Naprosto parádní. Nezahřeje člověka u srdce, že to sem přišlo podpořit tolik lidí?“

„Je to parádní. Naprosto parádní. Doufám, že sis na aukci dotáhnul fůru peněz.“

„Žena mě nenechala,“ předvedl Kenny svůj charakteristický úsměv, ten rezignovaný, a kouzl se do rtu.

Danny mu oplatil úsměvem, kterým mu opláceli všichni. „Já dneska hodlám utratit ranec.“

Danny byl místní gangster, úspěšný, zazobaný. Dorazil hned na první večírek, kterým Kenny sháněl peníze na kampaň, představil se mu a ocenil, že se Kenny zastává pracujících, mezi které sám nepatří. „Máte styl,“ nechal se slyšet s nakrčeným koutkem úst a kosým pohledem. Byli stejně staří. Jejich seznámení přišlo vhod: Brendan Lyons potom Kennyho poslal, aby si s Dannym promluvil o jednom klukovi, co zahučel

do potíží. Danny prokázal Kennymu laskavost a odpustil mladíkovi dluh. Vídal se potom s Kennym dál, ale nikdy se ho nepokusil do ničeho zatáhnout. Mimo záznam a o samotě si Kenny neváhal přiznat, že je mu Danny sympatický.

„Nový oblek?“ zeptal se Kenny.

„Jo jo,“ přešel si Danny rukama po hrudi, jako by právě zjistil, co že to vlastně má na sobě. „Moc na tyhlety candrbály nechodím.“ Cvrnk do hedvábného motýlka: „Asi jsem se moc vyfíknul.“

„Docela mě překvapuje, žes dorazil,“ usmál se Kenny. „Myslel jsem, že spíš chodíš na charitativní fotbal.“

„Normálně jo.“ Danny vypadal nesvůj. „Už mě ten miniaturní rybníček rozčiluje, jestli rozumíš. Plno miniaturních ryb.“

Kennyho potěšilo, jak to vystihl – sám trpěl naprosto stejným problémem. „Rozumím, Danny. Přesně ti rozumím.“

„Věčně člověku ožužlávají nohy.“

„Přesně. Přesně tak.“

Chvíli oba přikyvovali a dívali se každý jinam. Nakonec se Danny rozloučil: „Zatím.“ A odkráčel k vlastnímu stolu.

„Zatím,“ odpapouškoval mu Kenny do zad.

Dorazily mělké šálky s kávou – barvu měla správnou, ale chuť chyběla. Jako při předchozích chodech se nejdřív nosilo k hlavnímu stolu. Řečníci upíjeli a postupně ožívali, jejich klábošení nabíralo na tempu, s blížícím se proslovem je zaplavoval adrenalin. Rázný majitel pohřebního ústavu, který večerem provázel, byl na zacházení s rozrušenými lidmi zvyklý a nadiktoval ostatním pořadí, ve kterém budou mluvit.

Gallaghera zařadil jako předposledního.

Poslední místo patřilo našminkované paní, které na onu nemoc zemřela sestra. Kenny si nechal od Petera předem vysvětlit, že o sestřiných posledních dnech mluvila v odpolední talk show na regionální televizi a že kolem toho propuklo haló.

Určitě se zas vytasí s tím samým, přidá, že jsou to první Vánoce bez nebožky, a všichni propuknou v pláč.

„Díky,“ řekl na to Gallagher Peterovi. „Nádhera.“

Teď se usmíval do kafe. To jeho měli zařadit na konec. Byl na stupínku jediným profesionálním řečníkem. Věčně mluvil do novin nebo do televize. Ze dvou po sobě jdoucích anket vyšel jako nejvýznamnější žijící Skot. Sestry umírají, je to tragédie, ale stává se to hromadě lidí. Jemu zase zemřel bratr při autonehodě, taky se přes to přenesl. Možná to zmíní.

Zaletěl pohledem k Annie. Doufal, že si ho všimne, ale pořád se bavila s mladíkem. Gallagher by rád věděl, jestli si povídají o něm.

Zvedl šálek a kávu do sebe hodil. Žena, které zemřela sestra, seděla vedle něj a průběžně se s ním snažila navázat rozhovor. Odbýval ji jednoslabičnými odpověďmi, ale protože už se blížil konec a Kenny o ní věděl, že jde na řadu poslední, přece jen se s ní zapovídal.

„Slyšel jsem, že jste v televizi byla ohromná.“

Obrátila se k němu a celá se rozzářila: „Vy jste tak milý.“ Rukou si přešla po vlasech. „Byla jsem před natáčením hrozně nervózní, ale ten Stephen Jardine, ten vám je takový hodný, díky němu jsem se úplně uvolnila, cítila jsem se jako doma. Prostě to šlo samo. Pak jsem si musela na záznamu pustit, co jsem mu vlastně řekla, vůbec jsem si to nepamatovala.“

Odmlčela se a vzpomínala, jakou ji viděli ostatní. Mrkla a pomalu si jazykem přešla po horním rtu a po zubech, lenošivě, zleva doprava.

Kenny si ji představil, jak sedí ve stísněném obývacím přepaném lapači prachu a časopisy o celebritách a dívá se na sebe v televizi. Uvažoval, jestli měla dojem, že vystoupila sama ze sebe, jestli pak o sobě nezamýšleně uvažovala ve třetí osobě. Naklonil se k ní: „Já když se vidím v televizi, tak je mi hrozně.“

Žena se zachichotala: „To znám! Máte dojem, že to snad ani nejste vy. Jako když slyšíte nahraný vlastní hlas a říkáte si, pro-pánakrále, kdo to má být?“ Znovu se zachichotala a koketně si sáhla na hrudník. „Navíc kamera přidává kila. Vypadala jsem jako bečka sádla.“

„Z toho si nesmíte nic dělat, vypadáte báječně,“ odpověděl Gallagher konejšivě.

Hlučně se zasmála a trochu zčervenala. Špatně ho pochopila, myslela, že s ní flirtuje. Další drby byly to poslední, co potřeboval, takže změnil tón: „Vaše sestra by určitě byla hrdá, že odvádíte tak dobrou práci. Víte, můj bratr taky zemřel mladý.“

Žena se rázem přestala smát a nasadila vážnou tvář, smutnou a neochvějnou. „Smutné,“ řekla, jako by její výraz potřeboval popisek. Pak se jí ovšem obličej prudce rozjasnil: „Ale moc ráda vás poznávám. Máma vás zbožňuje. Naše Sandra, ta, jak umřela, vždycky říkala, jak vypadáte skvěle, když máte vlasy takhle...“ připlácla si nesrozumitelným gestem dlaň ke spánku.

„Vážně?“ řekl.

„Kámoška je do vás celá paf,“ zašeptala mu do ucha a pak si odfrkla: „Ta se propadne hanbou, že jsem vám to řekla.“

„Vážně?“ zopakoval zase Kenny.

Moderátor večera se postavil za řečnický pult a začalo se řečnit.

Proslovy měly předvídatelný úspěch, tudíž prakticky nulový. Publikum bylo nedůtklivé, připité a nedokázalo se shodnout na tom, co vlastně chce. Všichni řečníci si atmosféru vyložili jako nepřátelskou, ztratili odvahu a jeli podle poznámek. Předčítali je slovo za slovem, a když se dověkli na konec poslední stránky, posluchači už si mezi sebou šeptali. Někdo pronesl poděkování členům výboru, ale všeobecný potlesk nenásledoval, vtipy vyznívaly do prázdna. Potom se zvedl další řečník, došou-ral se na úzké pódium a navázal s vlastním předčítáním.

Na řadu přišel Gallagher. Publikum samo nevědělo, co chce, ale jemu to bylo jasné: Chtělo, aby se někdo chopil otěží. Vstal, odložil sako, povolil si kravatu a přistoupil k mikrofonu. Chytil se řečnického pultu, každou rukou z jedné strany, a pak se beze spěchu rozhlédl a podíval se publiku do očí. Nakonec se o pult opřel a pověděl jim, že ví, jaké to je, přijít o člena rodiny: bolestná ztráta, strašlivá prázdnota zející po nedovršeném životě. Pověděl jim, že rodina a lidská pospolitost jsou to jediné, na čem záleží, protože bez nich se nikdy nic nepohne. Vytáhl všechny své řečnické triky, pomlky, důrazy, úderná hesla, která dávala publiku pocit, že se účastní něčeho velkého. Ale posluchači reagovali jen jako Pavlovovi psi, tleskali, když je k tomu ponoukl, usmívali se, už ho však nemilovali. Zato on je milovat nepřestal.

Shlížel k pozvednutým tvářím žadonicím, aby v nich alespoň něco probudil, a v něm samotném zatím rostl nezvladatelný vztek.

„A vy...“ odmlčel se, rozhlédl se po sále a svoje znechucení potlačil, „můžete něco změnit. Vlastně už měníte.“ Snažil se, aby i druhý důraz vyzněl jako ten první, ale neměl pocit, že uspěl. „Už tím, že jste dnes přišli. Děkuji mnohokrát.“

Za solidního potlesku uvolnil řečnický pult a s úsměvem předal štafetu ženě, která měla mít závěrečný proslov. Potlesk už slábl, když se vzadu v sále kdosi zvedl a křikl:

„THOMAS McFALL!“

Všichni se na provokatéra otočili. Pár lidí se zahihňalo. Někdo pobouřeně zavrčel.

Prahli po reakci. Kdyby jim ji Kenneth nedopřál, nezahořeli by k němu láskou už nikdy. Výkřik ani nemířil proti Kennymu, ale proti jeho nevlastnímu otci Malcolmovi. Thomas McFall byl jeho nejčerstvější rival: stárnoucí kohouti se nesmyslně chytili kvůli tomu, že Malcolm McFallovi několikrát zabloko-

val členství v jistém golfovém klubu. Mělo to skončit slovní přestřelkou nebo stařeckou strkanicí u baru, ale McFall celou kauzu roztočil do nevídaných obrátek a napadl Kennyho v tisku. Bylo celkem jedno, proč se svým očerňováním vyrukoval zrovna teď a jestli sám přišel za redaktory deníku *Globe*, nebo museli oslovit oni jeho. Podstatné bylo, že si veřejnost žádala odpověď. Takhle teď veřejný prostor vypadal: jako když vám neustále někdo zvoní na zvonky a pak utíká a vy si na to ani nesmíte postěžovat.

Rozzuřený Gallagher zůstal stát a pátral po křiklounovi očima. Táhle byl, vzadu, se skelně podroušeným pohledem, od brýlí se mu odrážela stropní světla. Čekal na odpověď. Dvojice žen, která s ním seděla u stolu, se od něj v očích sálu snažila distancovat němými rozhořčenými grimasami.

Gallagherem cloumal vztek. Přistoupil zpátky k mikrofonu a otřel se o něj rty, až to místností elektricky zaprskalo.

„Thomas McFall,“ zasyčel jedovatě, „je třídní zrádce.“

Publikum bylo nadšením bez sebe. Jásalo a aplaudovalo. Milovali ho. Vstávali a zvedali ruce nad hlavu, aby dali najevo, že jsou s ním. Obraceli k němu upřímné, nadšené, pijácky zrosené tváře, vzdávali hold neústupnosti Kennyho Gallaghery.

Až na Annie.

Oči jeho ženy se na něj upíraly z hlubin, z temného srdce sálu, a hryzaly ho jako výčitky svědomí.

Detektiv seržant Alex Morrowová a detektiv strážník Harris svižně vešli z chodby do čekárny na pohotovosti. Morrowová potřebovala zjistit víc o starém pánovi, Brendanu Lyonsovi. Už si promluvila s jeho dcerou, svědky i policistou, který dorazil na místo jako první, a měla pocit, že Lyons mohl být vlastně kdokoli. Byl milý, byl hodný, šel koupit známky. Morrowová se chtěla seznámit s obsahem jeho kapes, s drobnostmi, které skládají dohromady život, a ty na ni čekaly v márnici. Při průchodu čekárnou dolehl na oba detektivy hlad a únava a přinutily je zpomalit.

Morrowová pokývla k Harrisovu kufříku: „Děláte si bokem průzkum trhu?“

Harris protočil panenky a začervenal se. „Hrozně se omlouvám, vážně.“

Morrowová na něj předtím tak spěchala, že málem ani nestihl vyplnit informace o Josephu Lyonsovi, než vešel Pavel. Harris si nejspíš myslel, že mu trocha nedůslednosti projde, jenže potom papíry upustil. Fiasko. Na horním archu stála svědkova adresa a Pavel si ji možná přečetl. Nevěděli, jestli v něčem nejede, Harris se zachoval neprofesionálně a ledabyle. Morrowovou to překvapilo, vždycky na něj byl spoleh.

„Ať se to neopakuje.“

„Bez obav.“ Harris se mračil, jako by byl svým lapsem také zaskočený, tvář se mu ale rozzářila při pohledu na automat s občerstvením. „Teď už i zvládnou něco sníst.“

„Myslíte?“ I Morrowová usoudila, že už by do sebe mohla něco vpravit. „Trochu to ze mě snad taky spadlo.“

Neměla radši nic říkat, jenom oběma připomněla, proč předtím neměli na jídlo ani pomyslení.

Na poštu dorazili, až když už krvavá mlha sedla a nenechala jediné nepokryté místo. Každý si zevnitř odnášel pocit, jako by kovovým pachem krve doslova nasákl. Brendan Lyons byl všude. Když Morrowová vzhlédla, aby dopřála očím odpočinek, spatřila v polystyrenových stropních panelech vysekané prohlubně a pochopila, že v každé věži úlomek kosti.

Stála tam, rozhlížela se a nutila se pravidelně dýchat, ale začínaly jí slzet oči. Bizarní bylo, že jí navíc ztvrdly bradavky a košičky od podprsenky jí zmáčelo mateřské mléko. Musela se dát dohromady za dveřmi toalety. Zároveň při tom zavolala domů, nutkání vyřizovat víc věcí najednou bylo silnější než ona.

Teď sledovala, jak Harris hází do automatu mince. Stáli bok po boku, s vážným výrazem zaháněli vzpomínky a sledovali, jak se z řady chipsů vyskládaných v kovové spirále vysouvá nejbližší sáček. Nakonec balení plné soli a octa přepadlo přes hranu dolů do žlabu.

„Vida,“ otočil se Harris na kolegyni a vytáhl obočí, „dobře to dopadlo.“ Oba se usmáli tomu, jak smrtelně vážně museli působit.

Harris chipsy vytáhl. „Teď vy,“ řekl a naházel jí do automatu mince.

„Já nějak pořád nevím,“ ošila se Morrowová při vzpomínce na strop.